

İÇİNDEKİLER

ÖN SÖZ.....	7
YAZARLARIN BİYOGRAFİSİ.....	9
İÇİNDEKİLER.....	13
KISALTMALAR.....	17
GİRİŞ.....	19

I. BÖLÜM

HUKUKTA YANILMA KAVRAMI VE KURAMSAL AÇIKLAMALAR

A. YANILMA KAVRAMININ TANIMI.....	23
B. YANILMANIN HUKUKİ KONUMLANDIRILMASI VE NİTELİĞİ.....	24
1. Ceza Kanunlarını Bilmemek Mazeret Sayılmaz İlkesi.....	24
a) Genel Kural ve “Bilmeme”nin Kapsamı.....	24
b) Genel Kuraldaki Değişim: Doğal Suç-Yapay Suç Açısından Yaklaşım.....	28
2. Türk Ceza Hukukunda Yanılmanın Niteliği.....	31
3. Kavramsal Karşılaştırma: Hata Mı? Yanılma Mı?.....	34
4. Yanılma ve “Sapma” Farkı.....	37
C. YANILMANIN TÜRLERİ.....	38
1. Sınıflandırma: Hukuki ve Fiili Yanılma.....	39
a) Hukuki Yanılma.....	39
b) Fiili Yanılma.....	41
2. Sınıflandırma: Kastı Kaldıran Yanılma - Kusurluluğu Etkileyen Yanılma.....	44
a) Kastı ortadan kaldıran yanılma.....	45
i) Suçun maddi unsurlarında hata (Tipiklikte hata).....	45
ii) Suçun nitelikli unsurlarında hata.....	50
iii) Hukuka uygunluk nedenlerinin maddi şartlarında hata.....	52

b) Kusurluluğu etkileyen yanılma	56
i) Kusurluluğu etkileyen nedenlerin maddi şartlarında hata.....	57
ii) İşlenen fiilin haksızlık oluşturduğu konusunda kaçınılmaz hata.....	58
3. Sınıflandırma: Esaslı – Esaslı Olmayan Yanılma	62

II. BÖLÜM

VERGİ CEZA HUKUKUNDA YANILMA

A. ANAYASAL AÇIDAN YANILMANIN KONUMU.....	65
B. “YANILMA”NIN AMACI	69
C. YANILMANIN KRONOLOJİK EVRİMİ	70
1. Mülga 5432 Sayılı Vergi Usul Kanunu’ndaki Düzenleme.....	70
2. 213 Sayılı Vergi Usul Kanunu’ndaki Düzenleme.....	72
3. 2365 sayılı Kanun ile Yapılan Değişiklik	73
4. 6009 sayılı Kanun ile Yapılan Değişiklik	74
Ç. YANILMADAN YARARLANABİLECEK OLANLAR	75
D. YANILMADAN YARARLANABİLME ŞARTLARI.....	78
1. Yetkili Makamların Yazı ile Yanlış Bilgi Vermesi	78
a) Yetkili Makam Kavramı ve Kapsamı.....	78
b) Yazı ile İzahat Verilmesi	84
i) Kişiye Özel İzahat Aracı: Özelge	84
ii) Özelge Dışındaki İşlemlerin Durumu	89
c) Yanlış Bilgi Verilmesi.....	90
d) İlliyet Bağı	92
2. Görüş Değişikliği.....	93
a) Kavramsal Olarak Görüş Değişikliği	93
b) Görüş Değişikliği ve Yanılma İlişkisi	94
c) Görüş Araçları: Özelge, Sirküler ve Genel Tebliğ	97
i) Genel Olarak	97
ii) Görüşlerin Geçmişe Yürümezliği Kuralı	99
3. İçtihat Değişikliği	100

E. YANILMANIN SONUÇLARI	102
1. Vergi Aslının Tahakkuk Ettirilmesi	102
2. Vergi Cezasının Hesaplanmaması	103
a) “Vergi Cezası” Kavramının Mahiyeti	103
b) Vergi Kabahatlerine Yönelik Cezaların Durumu	104
c) Vergi Suçlarına Yönelik Cezaların Durumu.....	105
i) VUK m. 369 açısından	105
ii) TCK m. 30 açısından.....	106
3. Gecikme Faizinin Alınmaması ve Gecikme Zammının Durumu	108
F. MUKAYESELİ HUKUK AÇISINDAN BAZI ÜLKE UYGULAMALARINDAN ÖRNEKLER	112
1. Avustralya ve Yeni Zelanda.....	112
2. Fransa, İspanya ve Birleşik Krallık	113
3. Amerika Birleşik Devletleri ve Kanada.....	114
4. Çekya ve Macaristan.....	115

III. BÖLÜM

VERGİ HUKUKUNDA YANILMANIN DEĞERLENDİRİLMESİ

A. VERGİ HUKUKUNDA YANILMANIN HUKUKİ NİTELİĞİ VE SONUÇLARI	117
1. Doğru Kavramın Tespiti: Vergi Hukukunda Yanılma Mı? Yanıltma Mı?.....	117
2. Vergi Kanunlarını Bilmemek Mazeret Sayılmaz (Mı?)	120
3. Vergi Hukukunda Benimsenen Temel Yaklaşım: Özel Yasak Hatası	123
4. Vergi Suçları Açısından Kastı Ortadan Kaldıran Yanılma Mümkün Mü?.....	128
a) Suçun Maddi Unsuru: Hareket.....	130
b) İcraî- İhmalî Suçlar Açısından Değerlendirme	131
c) Tehlike ve Zarar Suçları Açısından Değerlendirme.....	134
ç) Genel ve Özgü Suçlar Açısından Değerlendirme.....	137
d) Vergi Suçları Bakımından Değerlendirme	140
i) Vergi Kaçakçılığı Suçları Açısından TCK m.30 Kapsamında Yanılma....	141
aaa) VUK m.359 (a-1) fıkrası açısından	144

bbb) VUK m.359 (a-2) fıkrası açısından	151
ccc) VUK m.359 (b) fıkrası açısından	159
ççç) VUK m.359 (c) fıkrası açısından	165
ddd) VUK m.359 (ç) fıkrası açısından	167
eee) VUK m.359 (d) fıkrası açısından	171
ii) Diğer Vergi Suçları Açısından Yanılma	173
B. YANILMANIN SONUCUNDA “VERGİ ASLI” HESAPLANMALI MI?.....	178
1. Bir Danıştay İçtihadı Çerçevesinde Durum Tespiti	178
2. Bir AYM İçtihadı Çerçevesinde Durum Tespiti	181
3. Geçmişe Yürümeme Kuralı Çerçevesinde Sorun Tespiti	185
4. Genel Tebliğ, Sirküler ve Özelgeler Açısından Durum Değerlendirmesi	188
5. Konu ile İlgili Yorumumuz	190
C. BİR ADALET TARTIŞMASI: GECİKME FAİZİNİN KONUMU	194
Ç. AYNI KONUDA BİRDEN FAZLA ÖZELGE TALEP EDEN MÜKELLEFLERİN DURUMU.....	198
D. MESLEK ODALARI VE BİRLİKLERİN ÜYELERİ İÇİN ALDIĞI ÖZELGELERİN DURUMU.....	199
E. DİĞER MÜKELLEFLER İÇİN VERİLEN ÖZELGELERİN DURUMU	203
F. ÖZELGELERE AYKIRI İNCELEME RAPORU YAZILAMAMASININ SONUÇLARI.....	207
G. YANILMA HALİNDE UZLAŞMA BAŞVURUSU YAPILMASI	211
Ğ. GELİR İDARESİ TARAFINDAN YAYIMLANAN DİĞER YAYINLARIN DEĞERLENDİRİLMESİ	213
SONUÇ.....	215
YARARLANILAN KAYNAKLAR	223
KAVRAM DİZİNİ	233